บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา

การสำรวจความหลากหลายของชนิดและความชุกชุมของผีเสื้อหนอนคืบ บริเวณป่าบาลา ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าฮาลา – บาลา จังหวัดนราธิวาส ระหว่างเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2544 – เดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2545 สำรวจพบผีเสื้อหนอนคืบทั้งหมด 756 ตัว 129 ชนิด 67 สกุล 17 เผ่า ใน 5 วงศ์ย่อย โดยวงศ์ย่อย Ennominae พบจำนวนชนิดมากที่สุดคือ 79 ชนิด และในวงศ์ย่อย Larentiinae พบจำนวนชนิดน้อยที่สุด คือ 3 ชนิด สำหรับความชุกชุมของผีเสื้อหนอนคืบพบว่าในวงศ์ย่อย Ennominae พบจำนวนตัวมากที่สุดเท่ากับ 522 ตัว และวงศ์ย่อย Sterrhinae พบจำนวนตัวน้อยที่สุด คือ 24 ตัว นอกจากนั้นพบว่าช่วงเวลา 20.00 น. – 22.00 น. พบจำนวนชนิดและจำนวนตัวมากที่สุด คือ 90 ชนิด และ 298 ตัว ตามลำดับ และในช่วงเวลา 18.00 น. – 20.00 น. พบจำนวนชนิดและจำนวนตัวน้อยที่สุด คือ 61 ชนิด และ 199 ตัว ตามลำดับ

ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางกายภาพ คือ ปริมาณน้ำฝน อุณหภูมิ และความชื้นสัมพัทธ์ กับจำนวนชนิดและจำนวนตัวรวมของผีเสื้อหนอนคืบ สรุปได้ว่าปัจจัยทางกายภาพไม่มีความสัมพันธ์กับจำนวนชนิดและจำนวนตัวรวม แต่ขณะที่ปัจจัยทางกายภาพมีความสัมพันธ์กับจำนวนชนิดและจำนวนตัวของผีเสื้อหนอนคืบในแต่ละวงศ์ย่อย คือ Ennominae, Geometrinae และ Larentiinae

การเปลี่ยนแปลงของผีเสื้อหนอนคืบตามฤดูกาล จากผลการศึกษา พบว่าจำนวนชนิดและจำนวนตัวรวมของผีเสื้อหนอนคืบระหว่างฤดูร้อนและฤดูฝนไม่มีความแตกต่างกัน รวมทั้งจำนวนชนิดและจำนวนตัวรวมในแต่ละวงศ์ย่อยก็เช่นเดียวกัน ไม่มีความแตกต่างกันระหว่างทั้งสองฤดูกาล แต่จากการศึกษาการเปลี่ยนแปลงจำนวนตัวของผีเสื้อหนอนคืบแต่ละชนิดตามฤดูกาล พบว่าผีเสื้อหนอนคืบที่พบจำนวนตัวแตกต่างกัน โดยพบในฤดูฝนมากกว่าฤดูร้อนมีทั้งหมด 19 ชนิด สำหรับการแพร่กระจายของผีเสื้อหนอนคืบในช่วงรอบปีที่ทำการศึกษา พบว่าผีเสื้อหนอนคืบ 83 ชนิด หรือคิดเป็น 64.34 เปอร์เซ็นต์ ของชนิดทั้งหมด พบเป็นครั้งคราวโดยพบ 1 – 2 ครั้ง/ ปี คิดเป็น 14.29 – 28.57 เปอร์เซ็นต์

ข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้มีข้อควรพิจารณาดังนี้

1. ความชุกชุมและจำนวนชนิดของผีเสื้อหนอนคืบจากการศึกษาครั้งนี้ไม่ใช่จำนวนที่แท้จริงในป่าบาลา เนื่องจากไม่ได้ศึกษาบริเวณพื้นที่ที่มีความสูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางตั้งแต่ 200 เมตรขึ้นไป ซึ่งคาดว่าที่ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลแตกต่างกันอาจมีจำนวนชนิดและความชุกชุมที่แตกต่างกัน

2. ช่วงระยะเวลาในการเก็บข้อมูล 2 เดือน ต่อครั้ง และจุดเก็บตัวอย่าง 3 จุด ซึ่งอาจจะไม่ครอบคลุมจำนวนชนิดและความชุกชุมของผีเสื้อหนอนคืบทั้งหมดในป่าบาลา เนื่องจากผีเสื้อหนอนคืบแต่ละชนิดอาจมีการดำรงชีวิตเปลี่ยนแปลงไปตามช่วงเวลาที่แตกต่างกัน

3. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางกายภาพกับจำนวนชนิดและจำนวนตัวของผีเสื้อหนอนคืบครั้งนี้ไม่ได้ทำการวัด อุณหภูมิ และปริมาณน้ำฝน ของบริเวณพื้นที่ศึกษา แต่ใช้ข้อมูลจากสถานีตรวจวัดอากาศ ซึ่งเป็นค่าเฉลี่ยของแต่ละเดือน อาจแตกต่างกับค่าจริงของวันที่ทำการเก็บตัวอย่าง ซึ่งอาจทำให้ปัจจัยทางกายภาพไม่ใช่ตัวแทนที่แท้จริงของพื้นที่ที่ทำการศึกษา

4. การศึกษาการแพร่กระจายของผีเสื้อหนอนคืบในช่วงเวลา การศึกษาครั้งนี้ใช้ระยะเวลาเพียง 1 ปี ซึ่งอาจไม่เห็นผลในการเปลี่ยนแปลงของผีเสื้อหนอนคืบแต่ละชนิดได้อย่างชัดเจน คาดว่าถ้ามีการเพิ่มระยะเวลาในการศึกษามากกว่า 1 ปีอาจจะเห็นการเปลี่ยนแปลงของผีเสื้อหนอนคืบได้อย่างชัดเจนมากยิ่งขึ้น